

FILIPENSES

San Pablopá K'art'a P'āda Filipos P'uurudepema Ijāapataarāmaa

Introducción

San Pablo, Jesucristopa jírit'eradapa na k'art'a p'āji. K'īsiapata na k'art'a jida p'āji Romade, carcelde bak'āri. Pablo naapiara jaratee nipapachi Filipos p'uuruude. Ma p'uuru Macedonia eujāde bi. Mapa māpema ijāapataarā k'inia iru bapachi. Na k'art'a p'āji gracias jarait'ee āramaan, ichi k'aripadap'edaa perā primisia tee pēidak'āri. Ichiaba k'irāpapiji ichia Ak'ōrepa wāarata jarateeda āra t'āide, k'ūrapinaadamerā seewa jaratee nipapataarāmaa.

Naapiara jara bi ichia it'aa t'īpari āra pari māik'aapa ichi bapata (cap. 1.1-11). Jara bi ichi bapari ooit'ee Cristopa oopi bik'a māik'aapa waawee-e piut'ee, Cristo ome araa bapari perā (cap. 1.12-26). Ūraa bi ārapa waaweenaaadamerā miadait'ee Cristode ijāa p'ani k'aurepa; oopariidamerā iru ūraade jara bik'a māik'aapa nipapataadamerā iruk'a: audua-ee, chupiria k'awaa (caps. 1.27-2.18). Jara bi ichia k'īsia iru bi oopii't'ee ichi k'aripapataarā Timoteomaa māik'aapa Eparfroditomaa (cap. 2.19-30). Nepiri bi ichi bapata Cristode ijāai naaweda. K'īsia bají mīda Tachi Ak'ōrepa iru pia ak'ii Moisepa p'ādade jara bik'a oopachi perā, īrā k'awa bi Cristode ijāapata k'aurepapai Ak'ōrepa eperāarā pia ak'ipari. Ichiaba jara bi Cristode ijāapataarā deporte jemenepataarāk'api p'ani maa-e pirā carrera p'irapataarāk'a (cap. 3). T'ēepai ūraa bi ijāapataarā t'āri o-īa p'anapataadamerā māik'aapa gracias jara bi ārapa tee pēidak'āri (cap. 4).

Salude pēida

1 ¹Mi, Pablo Timoteo ome oopata Jesucristopa oopi bik'a. Mapa na k'art'a pēiruta parā Jesucristode ijāapataarāmaa, Filipos p'uuruude p'ani. Ichiaba salude pēiruta parā ak'ipataarāmaa āra k'aripapataarā ome. ²K'inia p'ani Tachi Ak'ōrepa māik'aapa Tachi Waibia Jesucristopa parā pia ak'i p'anadamerā. Māgá k'āiwee p'anapataadait'ee.

Pablopá it'aa t'ida Filipodepema ijāapataarā pari

³Mia parā k'irāpak'ari, ichita gracias jarapari Tachi Ak'ōremaa, iru mi Ak'ōre Waibia perā. ⁴It'aa t'iru chaa parā jōmaarā pari, mia t'ari o-īa gracias jarapari Tachi Ak'ōremaa ⁵parāpa mi k'aripapachida perā mia jaratee bi misa Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee. Māgá oopata Cristode ijāadak'ariipa. ⁶Māgá ijāadak'ari, Tachi Ak'ōrepa parā t'ari pia p'anapiji ichia k'isia iru badak'a. Mia t'āride k'awa bi Tachi Ak'ōrepa māgá oo wāk'āti wāit'ee, iruk'a t'ari pia parutamaa Cristo waya chek'ari. ⁷Pia bi mia māga k'isiait'ee, t'āripa mia parā k'inia iru bapari perā. Tachi Ak'ōrepa parā k'aripamaa bi mi k'aripaparik'a. Maperāpi parāpa mi k'aripapata nama carcelde bi misa māik'aapa tachi ijāapataarā imiatee p'aniirāmaa p'anaumaa bi misa. Ichiaba mi k'aripapata jīp'a jarateemaa bi misa Tachi Ak'ōre pedee pia jara pēida Cristode. ⁸Tachi Ak'ōrepa k'awa bi mia t'āripa parā k'inia iru bi, Jesucristopa audú k'inia iru baparik'a. Mapa parā audú unu k'inia bi.

⁹It'aa t'ipari parā pari, parāpa audupiara Tachi Ak'ōre k'inia iru p'anadamerā māik'aapa chik'inia p'anapataadamerā. Ichiaba it'aa t'ipari parāpa Tachi Ak'ōre pipiara k'awa wādamerā māik'aapa ne-inaa jōmaade oo k'awaa wādamerā irua oopi bik'a. ¹⁰Māga k'awaadak'ari, ichita jiridait'ee ne-inaa pipiara oodait'ee irua oopi bik'a. Māpai māga ooruta pirā, Cristo cheru ewate p'ek'au k'achia wēe p'anadait'ee eperāarā k'irapite māik'aapa Tachi Ak'ōre k'irapite. ¹¹Ma ewate ni p'ani misa, mia it'aa iidipari, Jesucristo k'ap'ia pari parāpa oodamerā ne-inaa pia k'ira t'ādoo, Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a. Māga ooruta pirā, awaraarāpa jaradait'ee wāara iru jōmaarā k'āyaara waibiara bi, irua parā māgá k'aripapari perā.

Pablo bapari ooit'ee Cristopa oopi bik'a

¹²Ípemaarā Cristo k'aurepa, mia nāga k'awapi k'inia bi parāmaa. Mi nepirade nībi mīda, ma k'aurepata chok'araarāpa k'awaa wāpata Cristopa ooda āchi k'aripait'ee atuanaadamerā. ¹³Mi nama carcelde nībairā, jōma César palacio jīapataarāpa awaraarā ome k'awa p'ani mi nama bi Cristode ijāapari perā māik'aapa irua oopi bik'a oopari perā. ¹⁴Ma awara mi māgá choo bairā nama, na p'uurudepema Cristode ijāapataarā chok'araarāpa waapiara waawee-ee jarateemaa p'ani Tachi Ak'ōrepa Cristode jara pēida.

¹⁵Wāara, ūk'uruurāpa Cristopa ooda jarateepata eperāarā k'aripait'ee, eperāarāpa mi k'āyaara āchi t'o p'anadamerā. Mamīda awaraarāpa māga jarateepata t'ari pia p'anadairā. ¹⁶Māgiirāpa mi k'inia iru p'anapata perā, Cristopa ooda jarateepata. K'awa p'ani Tachi Ak'ōrépata mi jirit'eraji jōmaarāmaa jarateenamerā irua Cristode jara pēida māik'aapa

p'anaumerā tachi imiateepataarāmaa. ¹⁷Mamīda chi apemaarāpa k'īra jīp'a jarateedak'aa. Imeraa jarateepata eperāarāpa ijāadamerā āchia jarateeruta aupai. Māga oopata mi k'īsia p'uapiit'ee nama carcelde nībide. ¹⁸Mamīda mia p'ua-e bi. Wāara mi o-īa bi eperāarā ūk'uruurāpa Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee k'īra jīp'a jarateedak'āri. Mamīda awaraarāpa k'īra jīp'a-ee jarateeruta pijida, mi o-īa bi Cristopa oodata jaratee p'anadairā.

Ma awara mi audupiara o-īa bait'ee nāga perā. ¹⁹K'awa bi mi nama p'asa nībi pia uchiahit'ee, parāpa it'aa t'ī p'anadairā mi pari māik'aapa Jesucristo Jaurepa mi k'aripamaa bairā. ²⁰Mia ne-inaa oo k'inia-epi, ma k'aurepa k'īra nejasia bait'ee. Ma awara ne-inaa jōmaade ichita waawee-ee oo k'inia bi Cristopa oopi bik'a, naapai chupiria nībik'a māik'aapa chupiria wēe nībak'āri. Māga oo k'inia bi awaraarāpa k'awaadamerā Cristo mi ome bapari. Ma awara māga oo k'inia bi, chok'ai uchiaru jida na chupiria nībideepa maa-e pīrā piuru pijida. ²¹Mia nāga ijāapari. Mi bapari ooit'ee Cristopa oopi bik'a. Mamīda mia k'awa bi jai-idaak'āri pipiara bapariit'ee, it'ari Cristo ome ichita bapariit'ee perā. ²²Maperāpi k'awa-e chisāgita pipiara bak'aji. Chok'ai uchiaru pīrā na carceldeepa, mia waapiara ooi awaraarāpa Cristo k'awaadamerā. Jōdee jai-idaaru pīrā, Cristo ome it'ari banai. ²³K'īsia nībi omee weda oo k'inia bairā. Audú uchia k'inia bi na p'ek'au eujādeepa banait'ee Cristo ome. Ma pipiara bak'aji mi-it'ee. ²⁴Mamīda na k'ap'iade beeru pīrā, ma pipiara bak'aji parā-it'ee. ²⁵Maperā k'awa bi Tachi Ak'ōrepa mi uchiapiit'ee na carceldeepa, at'āri beemerā parā ome. Māgá parā k'aripai pipiara ijāadamerā māik'aapa o-īa p'anadamerā, māgá ijāapata perā. ²⁶Ichiaba mia k'īsia bi Ak'ōrepa mi uchiapiit'ee nadepa mi waya unudak'āri, parā audupiara o-īa p'anadamerā māik'aapa t'āri o-īa it'aa t'īdamerā Jesucristomaa gracias jaradait'ee mi pari.

²⁷Mia nāgapai k'inia bi: parāpa oodamerā Tachi Ak'ōrepa jara pēidak'a Jesucristo k'ap'ia pari māik'aapa p'anapataadamerā Cristodeerāk'a. Mi na chupiria nībideepa uchiaru pīrā, parā māgá unui jāmaa wāk'āri. Mamīda uchia-e pijida, mia ūri k'inia bi parā t'āri a-ba choo p'ani Cristode ijāa p'anide Tachi Ak'ōre Jaure k'ap'ia pari. Ichiaba ūri k'inia bi parā auk'a jirimaa p'ani awaraarāpa auk'a ijāadamerā Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēida Cristode. ²⁸Māga oo p'ani misa, mia ichiaba ūri k'inia bi parā maarepida waawee-ee p'ani, Cristo k'aurepa parā k'īra unuamaa iru p'anapataarāpa parā jiridak'āri miapidait'ee. Māgá waawee-ee choodak'āri, parā k'ap'ia pari Tachi Ak'ōrepa māirāmaa k'awapiit'ee āchi atuadait'ee. Jōdee parāmaa k'awapiit'ee parā it'aa wādait'ee, wāara ichideerā perā. ²⁹Mia māga jara bi Tachi Ak'ōre t'āri pia bapari perā parā ome. Parāta jiriji Cristode ijāapataadamerā māik'aapa oopataadamerā irua oopi k'inia bik'a. Parā jīri-e pajī jīp'a ijāadamerā. Ichiaba jiriji miadamerā

Cristo k'aurepa. ³⁰ Ma-it'ee Tachi Ak'ore k'íra unuamaa iru p'aniirapa tachi auk'a jirimaa p'ani miapidait'ee. Tachi choomaa pik'a p'ani mägiirä ome. Parapa unujida mäirapa mimaa oodap'edaa mi parä t'äide nipak'ari mäik'aapa írá waapiara k'awaa wäda mi nama ichiaba miapi iru p'ani.

Tachi Ak'orepa Cristo jömaarä k'äyaara waibiara papida

2 ¹ Wäära parä mägá choo p'ani pirä Cristodeerä perä, mäik'aapa t'äri o-ia p'ani pirä irua parä k'inia iru bapari perä, mäik'aapa parä t'äri auk'a bapari pirä Tachi Ak'ore Jaure ome, mäik'aapa parä k'op'äyoora chupiria k'awaa p'ani pirä t'äripa k'inia iru p'anadairä; ² mägara mi audupiara o-iapiti naga oo p'anipa. T'äri auk'a p'anapatäati oodait'ee Cristopa oopi bik'a. Chik'inia p'anapatäati mäik'aapa t'äri abä p'anapatäati. Mägá p'anadai Tachi Ak'ore Jaurepa parä k'aripapari perä. ³ K'isianäati pächia oo k'iniata oodait'ee, audua p'anadairä. Ma k'äyaara, audua-ee awaraarä pipiara ak'iti. ⁴ Jirinäati ne-inaa oodait'ee awaraaräparä parä piara ak'idamerä. Ma k'äyaara jiriti awaraarä k'aripadait'ee, ächita jömaaräpa pipiara ak'idamerä.

⁵ K'isia p'anapatäati Jesucristopa k'isia badak'a na eujäde nipak'ari. Irua oo k'inia baji chi Ak'orepa oopidak'a. ⁶ Bapachi Tachi Ak'ore Ūraa p'ädade jara bik'a:

Iru Tachi Ak'orek'a bapachi mida, Tachi Ak'orek'a ba k'inia-e paji.

- 7 Mäga ooji jöma ichia iru bada it'ari ataböik'äri, t'o cheit'ee na p'ek'au eujäde. Jirit'eraji t'oit'ee na eujädepema k'ap'iade, ererä jip'aak'a. Mimiaparipa ererä k'aripaparik'a, irua ereräärä k'aripapachi Tachi Ak'orepa oopidak'a.
- 8 Mäpai ereräärä t'äide ma k'ap'iade chupiria nïbap'eda, audupiara chupiria nïbaji kurusode piu k'achia piuk'äri, ererä k'achia piuparik'a. Mägá piuji oo k'inia bada perä Tachi Ak'orepa oopidak'a.
- 9 Ichi itu mägá chupiria papida perä, Tachi Ak'orepa iru jömaarä k'äyaara waibiara papiji mäik'aapa irumaa t'í pipiara biji, jömaarä t'í k'äyaara.
- 10 Tachi Ak'orepa ma jöma ooji Jesús t'í ūridak'äri, ereräärä jömweda bedabaidaidamerä iru k'irapite ak'ipidait'ee iru waawee p'ani. Mäga oodait'ee it'aripemaarä, na p'ek'au eujädepemaarä mäik'aapa piudap'edaarä eujä ek'ari p'ani paara.
- 11 Ma jömaaräpa jaradait'ee: 'Jesucristota jömaarä poro waibia.' Mäga jaradak'äri, ak'ipidait'ee wäara Tachi Ak'ore waawee p'ani.

Cristode ijäapataarä idaa pik'a p'ani na p'ek'au eujäde

¹² Ípemaarä k'iniarä, mia parä t'äide jaratee nipak'äri, parapa ichita oopachida mia ūraadak'a, ijäadap'edaa perä Tachi Ak'orepa mi péida.

Māga oodap'edaak'a ūrá audupiara māgá oodaipia bi, mi t'imí bi mīda. Cristo piuda k'aurepa Tachi Ak'ōrepa parā chaachaa k'aripají atuanaadamerā. Maperā jíriti oodait'ee Cristopa oopi bik'a, iru cheru misa. K'ira jíp'a māga óoti, Tachi Ak'ōre waawee p'anadairā.¹³ Māga oodai, Tachi Ak'ōre parā ome bapari perā. Iruata parā k'aripait'ee oo k'inia p'anadamerā māik'aapa oodamerā Cristopa oopi bik'a. Māgá k'aripait'ee, t'āripa tachi ijāapataarā k'aripa k'inia bapari perā.

¹⁴ Mamīda māga oo p'ani misa, nejōmaata óoti aupedeeda—ee māik'aapa pedee k'achia pedeeda—ee Tachi Ak'ōre āpite maa—e pīrā awaraarā āpite. ¹⁵ Māga ooruta pīrā, t'āri pia māik'aapa k'achia wēe p'anadait'ee, Tachi Ak'ōre warrarā p'anadaipia bik'a. Māgá p'anapataadai īrapema k'achia beerā t'āide p'ani mīda. Māgiirā chīara k'ūrayaa; t'āri k'achia—idaa p'anapata. Jōdee parā pia p'anapata Ak'ōrepa k'inia bik'a. Lucero īdaa pik'a p'ani na p'ek'au eujā p'āriu pik'a nībide. ¹⁶ Māga p'ani parāpa awaraarāmaa jarapata perā Tachi Ak'ōrepa eperāarā k'aripait'ee it'aa wādamerā āchia Cristode ijāadak'āri. Māga p'anapata perā Cristo cheru ewate parā k'aurepa mia o—ia jarai wāara na mimia ichi k'inia oo—e paji.

¹⁷ Nāgaweda mi o—ia bi parā ome, Cristode ijāapata perā. Maperāpi parāpa ne—innaa pia oomaa p'ani Tachi Ak'ōre—it'ee. Mapa ijāadak'aa beerāpa mi peeruta pijida mia jarateeda k'aurepa parāmaa māik'aapa awaraarāmaa, māgá ichita o—ia bait'ee. ¹⁸ Parā jida o—ia p'anadaipia bi mi ome.

Timoteo Epafroditó ome

¹⁹ Mamīda mia ijāa bi Tachi Waibia Jesupa mi k'aripait'ee taarā—ee Timoteo pēimerā parā ak'ide. Māgá irua mi o—iapii ichiaba, nepiri chek'āri parāpa oopata māik'aapa p'anapata. ²⁰ Nama awaraa eperā iruk'a wē—e pēiit'ee. Iru mi ome t'āri auk'a bapari. Auk'a parā k'inia iru bapari māik'aapa ne—innaa jōmaade parā k'aripa k'inia bapari. ²¹ Apemaarāpa jirimaa p'ani oodait'ee ne—innaa āchia oo k'inia p'ani, oodai k'āyara Jesucristopa oopi k'inia bik'a. ²² Mamīda māga—e Timoteo ome. Parāpa pia k'awa p'ani irua oo k'inia bapari Cristopa oopi bik'a, māga unupata perā. Warra chok'ek'ee baparik'a chi ak'ōre ome, māgá bi Timoteo mi ome. Taipa auk'a jiripata jarateedait'ee Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee. ²³ Māpai mia k'awaa atak'āri mi jīapataarāpa k'īsia iru p'ani oodait'ee mi ome, aramata Timoteo pēiit'ee parāmaa. ²⁴ Mamīda mia at'āri ijāa bi Tachi Waibiapa mi k'aripait'ee ichiaba taarā—ee wāmerā.

²⁵ Māgá nīmaa bi misa, mia k'īsia iru bi tachi īpema Epafroditó pēiit'ee parāmaa. K'īsia bi iru wāpia bi parā ak'ide. Iru mi ome auk'a mimiapari Cristo—it'ee māik'aapa soldao chooparik'a chōo nībide, māga pik'a iru mi ome choopari, ijāadak'aa beerāpa tai imiatee jōnide Cristo k'aurepa.

Wāara parāpa iru namaā pēijida mi k'aripamerā. ²⁶Mamīda iru parāmaa audú wā k'inia nībeeji māik'aapa k'īsia p'ua nībeeji, ūrik'āri parāpa iru k'ayaa bada k'awaadap'edaa. ²⁷Wāara iru perá jai–idaaji māgí k'ayaapa. Mamīda Tachi Ak'ōrepa iru chupiria k'awaap'eda, jiipa beeji. Ak'ōrepa māga ook'āri, mi jida ichiaba chupiria k'awaaji, mi waapiara chupiria nībeepiamaapa. ²⁸Irá Epafroditō māgá jiipa beeji perā, mia parāmaa isapai pēiit'ee, parā waya o–ia p'aneedamerā iru unudak'āri. Māgá mi jida mak'īara waa k'īsia nība–e pait'ee ma k'aurepa. ²⁹Iru o–ia auteebáiti Cristodeerāpa āchi īpemaarā auteebaidaipia bik'a. Iru māik'aapa iru jiak'aarā pia ak'i p'anatí. ³⁰Iru perá piuji Cristo mimia oo k'iniapa nama mi ome. K'ayaadachi oomaa bada perā parāpa p'oyaa ooda–e p'anadap'edaa mi k'aripadait'ee. Parā pari iru māgá chupiriadaida perā, parāpa iru pia ak'i p'anadaipia bi.

Ak'ore ewari waibia ewate p'ek'au k'achia wēe p'anadait'ee

3 ¹Māpai īpemaarā, t'āri o–ia p'anapatáati, Tachi Waibia parā ome bapari perā. Irá mia parāmaa waya ūraait'ee naaweda ūraadak'a. Sē–ee māga ooi, parāpa waya ūridaipia p'anadairā. Nāgá ūraa bipa mia parā k'aripa k'inia bi apidaamaa k'ūrapinaadamerā. ²Tauk'a p'anapatáati parā t'āide t'iu k'inia p'aniirā ome. Tauchaa bipipataarā īmik'īraarā k'ap'iade jōmaarā t'āide nipapata, ijāapataarā k'ap'ia t'īpi k'inia p'anadairā. Māgí jarateepataarā k'achia p'ani, mimia k'achia oomaa p'anadairā. ³Tachia, jōdee, ne–ināa piara iru p'ani tauchaa iru p'anadai k'āyaara tachi k'ap'iade, Tachi Ak'ōre Jaure bapari perā tachi t'āride. Iru k'ap'ia pari it'aa t'īpata Tachi Ak'ōremaa māik'aapa t'āri o–ia p'anapata Jesucristodeerā perā. K'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa tachi piara ak'i–e pait'ee tauchaa bipiruta pirā tachi k'ap'iade. Mapa jiripata oodait'ee irua oopi bik'a, jiridai k'āyaara ne–ināa eperāarāpa jiripata pia p'anadait'ee iru k'īrapite.

⁴Māirāk'a mi audua bai, mi k'ap'iade tauchaa iru bairā māik'aapa oopari perā Moisepa p'ādade jara bik'a. Apidaapa k'īsia bi pirā ichiata ma ne–ināa unu iru bi, mia audupiara māga k'īsiai. ⁵Mi t'op'eda, k'āima ocho parumaa judiorāpa michi k'ap'iade tauchaa bijida. Mi Israel pidaarā p'uurudepema; Benjamín ēreerādeepa uchiada. Mi ak'ōreerāk'a māik'aapa āchi ēreerā naa p'anadap'edaaarāk'a mi hebreo pedee pedeepari. Tachi Ak'ōrepa Moisemaa Ūraa p'āpida pia k'awa bi māik'aapa judiorāpa ijāapata pia k'awa bi, mi fariseo pada perā. ⁶Maapai ne–ināa jōma auk'a ooji ma ūraa p'ādade jara bik'a. Māga ooji p'ek'au k'achia wēe ba k'inia bada perā Tachi Ak'ōre k'īrapite. Māgá audú ijāa bada perā tai judiorāpa ijāapatade, mia Cristodee ījāapataarā jiriji miapiit'ee. ⁷Mamīda ma jōma jirí bada Tachi Ak'ōrepa mi piara ak'i–merā, irá mia maarepida p'ua–e bi, Cristo ome bapari perā. ⁸Ma ne–ināa aupai mia p'ua–e bi. Irá jōmaweda mia ooda t'āri pia beeit'ee Tachi Ak'ōre k'īrapite

nejarrak'a bi mi-it'ee, ne-inaa piara apida wē-e perā Michi Waibia Jesucristo k'awai k'āyaara ⁹māik'aapa araa bai k'āyaara iru ome. Mapa waa jiri-e bi p'ek'au k'achia wēe pait'ee Moisepa p'ādade jara bik'a oo bipa. Ma k'āyaara k'awa bi Cristode ijāa bipapai mi p'ek'au k'achia wēe bapari Tachi Ak'ōre k'īrapite. Pia jarait'eera, Tachi Ak'ōrépata mi p'ek'au k'achia wēe bapipari, mia Cristode ijāapari perā. ¹⁰Tachi Ak'ōrepata mi māgá bapii, Cristopa p'ek'au k'achia jōmaweda p'oyaada perā, Ak'ōre juapa chok'ai p'irabaik'āri. Maperā Cristo pipiara k'awa k'inia bi. Mia ne-inaa jōmaweda oo k'inia bi irua oopi bik'a, ma k'aurepa mi jiriruta pijida miapidait'ee, maa-e pirā mi piuru pijida iruk'a. ¹¹Ma jōma oo k'inia bi iruk'a chok'ai bapariit'ee p'irabaip'eda.

Cristode ijāapataarāpa jiridaipia bi iruk'a p'anadait'ee

¹²Wāara, waide mia ne-inaa jōmaweda oo-e Cristopa oopi bik'a. Mamīda mia jiri bi māga ooit'ee, ma-it'ee Jesucristopa mi jirit'erada perā. ¹³Ipemaarā, mia michi bapata k'irāpak'āri, k'awa bi mi waide māga ba-e. Mamīda nāga oomaa bi. Eperā āpīte ak'i-e bik'a p'ira wāk'āri ne-inaa jitait'ee, māga pik'a mia waa k'isia-e mia naaweda oopatade. ¹⁴Jip'a jiri bi iru k'await'ee iruk'a parumaa, chok'ai p'irabaidak'āri. Ma-it'ee Tachi Ak'ōrepata mi jiriji, it'aa wāmerā Jesucristo k'aurepa.

¹⁵Tachi jōma Cristo pia k'awa p'aniirāpa auk'a k'īsiadaipia bi et'ewa jara aupadak'a. Parāpa māgí k'isia awara k'isia p'ani pirā, Tachi Ak'ōrepata k'awapiit'ee parāmaa. ¹⁶Mamīda, mia jarada waide pia k'awada-e p'ani mīda, p'anapatāati Tachi Ak'ōrepata naaweda k'awapidak'a parāmaa.

¹⁷Ipemaarā, ne-inaa jōma oopatāati mia ooparik'a. Pia ak'ítí ijāapataarā tai jīak'a p'anapata māik'aapa auk'a p'anapatāati. ¹⁸Mia māga jara bi parā t'āide nipapataarā chok'ara māgá p'anadak'aa perā. At'apai mia jaradoo māirāpa ne-inaa k'achia oopata. Frá taubade waya auk'a jarait'ee māirā p'anadak'aa Cristopa k'inia bik'a. Oo amaa k'iniadak'aa āchia p'ek'au k'achia oopata, Cristo kurusode piuji mīda āchi p'ek'au wēpapiit'ee. Māga p'anapata perā, Cristo k'īraunuamaa iru p'aniirāk'ata p'ani. ¹⁹Māirā atuadait'ee. Āchi k'ap'ia āchi ak'ōre waibiak'a iru p'ani. Mia māga jara bi oopata perā āchi p'ek'au k'achia oyaa bi k'ap'ia oopi bik'a. Māga oopata k'īra nejasia wēe. Jip'a k'īsia p'anapata na p'ek'au eujādepema net'aade. ²⁰Jōdee tachi it'ari pema p'uuru pidaarā, it'ari pema net'aade k'īsia p'anapata perā. Nima p'ani Tachi O K'achiadeepa K'ariipa Atapari it'ari ipa chemerā. Māgí Tachi Waibia Jesucristo. ²¹Ichi chek'āripi, tachi chupiria nībi k'ap'ia ichi it'ari pema k'ap'ia jīak'a papiit'ee; k'ap'ia k'īra wāree. Ichi jōmaarā k'āyaara waibiara bairā, māga ooi. Ma awara ne-inaa jōmaweda ichi jua ek'ari papii.

O-īa p'anapataadaipia bi

4 ¹Ipemaarā, mia parā k'inia iru bi. Mapa parā audú unu k'inia bi. Jōmaarāmaa mia o-īa jara k'inia bi parāpa wāara Cristode ijāapata.

Ípemaarā k'iniarā, mia oomaa bik'a chóoti parāpa Tachi Waibiade ijāa p'anide.

²Írá mia enenee níbi nágí wēraarā, Evodia Síntique ome, t'ári auk'a p'anapataadamerā Cristodeerā p'anapataadaipia bik'a. ³Ichiaba pimaa, michi k'óp'áyo k'iniara, chupiria iidi bi mágí wēraarā k'aripamerā. Pi mi ome auk'a wāara mimiapari Cristo-it'ee. Mapa mia k'awa bi pia ãra k'aripait'ee. Mik'a áchia jirijida jarateedait'ee Tachi Ak'orepa jara pëida Jesucristode. Ichiaba mágá oojida Clemente mäik'aapa awaraa mimiapataarā Cristo-it'ee. Tachi Ak'orepa mägiirā t'í p'lá iru bi it'ari, Cristopa chok'ai p'anapidaarā t'í p'lá jéra bi librode.

⁴O-ia p'anapatáati parā Tachi Waibiadeerā perā. Waya auk'a jarait'ee; o-ia p'anapatáati. ⁵T'ári pia p'anapatáati jõmaarā ome. Mäga p'anapataadaipia bi, iru taarā-e perā cheit'ee.

⁶Mak'iara k'íisanáati. Ma k'áyaara ne-inaa jõma p'asarutade it'aa t'ípatáati Tachi Ak'oremaa. Mágá it'aa t'í bide gracias jaráti irumaa mäik'aapa iidítí irua parā k'aripamerā. ⁷Mäga ooruta pirā, Tachi Ak'orepa parā k'áiwhee p'anapiit'ee. Tachi k'iradoopa pia k'awada-e pai mida, irua mágá ooi Tachi Ak'ore perā. Iruata parā k'íisia mäik'aapa t'ári jíapari Jesucristo k'ap'ia pari. Mágá audú k'íisia jõnada-e pait'ee.

Ne-inaa pia aupai k'ísiadaipia bi

⁸Ípemaarā, at'ári falta bi na ūraa jarait'ee. K'ísiapatáati nágí ne-inaaade: wāara pedeede; awaraarāde pedee pia jararutade; ne-inaa Tachi Ak'orepa tachimaa oopi k'inia bide; ne-inaa p'ek'au k'achia wée bide; ne-inaa tachia k'inia iru p'anide; ne-inaa pia jõmaade; mägee ne-inaaade. Pia jarait'eera, k'ísiadaipia bi ne-inaa piadepai; ne-inaa jõmaarāpa pia ak'ipata.

⁹Parāpa ma ūraa ijāajida mäik'aapa awaraa jarateeda chok'ara ūrijida michi it'aideepa. Mi parā t'áide nipai naaweda, awaraarāpa mi bapata parāmaa nepiripachida. Ma awara păchi taupa unujida mia oopata jāma nipak'ári. Mapa oo wák'áti mia ooparik'a mäik'aapa p'anapatáati mi baparik'a. Mäga ooruta pirā, Tachi Ak'ore parā ome bait'ee mäik'aapa parā k'áiwhee p'anapiit'ee.

Filipos p'uurudepema ijāapataarāpa primisia tee pëidap'edaa Pabloomaa

¹⁰Tachi Ak'orepa mi t'ári o-íapi bi parāpa waya mi k'aripa p'aneedap'edaa perā. Gracias jara bi irumaa parāpa k'íisia p'aneedap'edaa perā mi waya k'aripadait'ee. Mia jara k'inia-e parāpa mi k'íra atua iru p'anajida. K'awa bi mi p'oyaa k'aripada-e p'anajida. ¹¹Ichiaba jara k'inia-e parāpa mīmaa ne-inaa teedaipia bi, mia ne-inaa falta bairā. Ne-inaa faltak'ári, mia k'íisia-e, k'awaa wāru perā t'ári o-ia bait'ee michia ne-inaa iru bi omepai. Ma awara mágá bai ne-inaa jõma

mimaa p'asarude. ¹²K'awaa wāji māgá t'āri o-īa bait'ee chupiria nībide māik'aapa net'aara iru bide. Jōma mimaa p'asada k'aurepa mia nāga k'awaa wāji. Mi auk'a t'āri o-īa bapari bi jāwaa bak'āri chik'o paraa perā māik'aapa jarra ook'āri chik'o wē-e perā. Māgá ichiaba mi auk'a t'āri o-īa bapari, net'aara bak'āri māik'aapa net'aa wēe bak'āri. ¹³Mia ne-inaa jōma ooi Cristo k'ap'ia pari, irua mi k'aripapari perā. ¹⁴Māgá choo bi mīda, parāpa piata oojida mi chupiria k'awaadak'āri mi chupiria nībide.

¹⁵Parā Filipodepema ijāapataarāpa nāga pia k'awa p'ani. Mia parā k'aripaji parā t'āide jaratee nipak'āri Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee. Māgá k'aripap'eda, parā eujā, Macedoniadeepa uchiak'āri, parāpata jōdee mi k'aripajida. Parāpapai māga oojida, ewaa ijāa p'aneedap'edaarā paji mīda. Awaraa p'uurudepema ijāapataarāpa Tachi Ak'ōre Úraa auk'a k'awaajida mia jarateeda k'aurepa. Mamīda mimaa primisia tee pēida-e paji, parāpa oodap'edaak'a. ¹⁶Mi Tesalónica p'uurude bak'āri pida, at'apai parāpa mimaa tee pēijida ne-inaa falta bada. ¹⁷Māga jara-e bi k'inia bairā parāpa mimaa primisia tee pēipataadamerā. Jip'a k'inia bi Tachi Ak'ōrepa parāmaa waapiara teemerā ne-inaa ichia k'isiade iru bi teeit'ee Cristodeerāmaa; chi awaraarā k'aripadap'edaarāmaa. ¹⁸Wāara, parāpa primisia tee pēidap'edaa k'aurepa Epafroditō ome, īrá mia audú iru bi mia falta bada k'āyaara. Ma primisia tee pēidak'āri mīmaa, Tachi Ak'ōremaa tee pik'a p'anajida. Ne-inaa t'ūa baparík'ata bi, eperāarāpa paapatat'edaa iru-it'ee. Māgí ik'āri, o-īa baji āra ome. Māga pik'a parāpa primisia teedak'āri mimaa, iru auk'a o-īa bapari parā ome. ¹⁹Parāpa māga oopata perā, mi Ak'ōre Waibiapa parāmaa ne-inaa falta p'ani jōmaweda teeit'eeepi, ichia ne-inaa k'īra wāree iru bidepema. Māgí ne-inaa teeit'ee Jesucristo k'ap'ia pari. ²⁰¡Tachi Ak'ōre ichita jōmaarā k'āyaara waibiara bait'ee! ¡Amén!

Pablopá salute tee pēida

²¹Mia salute tee pēiru jōma Jesucristo k'ap'ia Tachi Ak'ōrede ijāapataarāmaa. Tachi īpemaarā nama mi ome p'aniirāpa parāmaa auk'a salute tee pēiruta. ²²Na p'uurudepema César palaciode mimiapataarāpa apemaarā ijāapataarā ome ichiaba parāmaa salute pēiruta.

²³Mia it'aa iidi bi Tachi Waibia Jesucristomaa irua parā pia ak'i bapariimerā.

Māgapai paji.